

[Ministeren for offentlige arbejder.]

nisk er langt den bedste (den er 2,1 km kortere end ved en bro ved Vadsnæs og 3,4 km kortere end ved en forbindelse over den nuværende bro), ligesom den både undgår at passere tættere befolkede områder med deraf følgende ulemper og at gøre indgreb i de landskabelige skønhedsværdier i Hinds-gavlområdet. Endvidere er denne linjeføring tiltrådt af alle interesserede instanser, såvel de to amtsråd og Middelfart byråd som søfartsrådet og Naturfredningsforeningen.

En broforbindelse ved Vadsnæs vil derimod nødvendiggøre en omkørselsvej uden om Middelfart og dermed lægge sig stærkt hindrende i vejen for Middelfarts udviklingsmuligheder. Dette projekt har da heller ikke kunnet opnå tilslutning, hverken hos naturfredningsmyndighederne, direktoratet for statshospitalerne, søfarten eller de lokale myndigheder.

Som tidligere omtalt er der udarbejdet forskellige skitseprojekter til forbindelsen i Lyngs Oddelinjen, men ministeriet er som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget tilbøjeligt til at vælge et hængebroforlag med en fri gennemsejlsbredde på ca. 600 m, der løseligt er anslået at ville koste omkring 130 mill. kr., hvilket forslag har opnået søfartsmyndighedernes godkendelse. Der er også udarbejdet et forslag til en hængebro med en mindre spændvidde. Dette forslag er i og for sig tilfredsstillende, såvel i vejteknisk som æstetisk henseende, ligesom det er billigere end det nu foreslåede projekt, men forslaget har på grund af den mindre spændvidde ikke kunnet tilgodese de krav, som på dette sted i sejløbet må stilles til betryggelse af søfarten.

Som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget forudsættes broen bygget med 2 adskilte kørebaner, hver rummende plads for 3 vognbaner; ministeriet er klar over, at trafikken først i løbet af en årrække vil blive så stor, at den nødvendiggør denne bredde, men trafikken vil, indtil broens kapacitet udnyttes fuldt ud, naturligvis have visse fordele af de rummelige pladsforhold.

Ud over den tid, der vil hengå til foretagelse af yderligere bundundersøgelser m. v., må det påregnes, at detailprojektering og udbydelse af broen vil kræve ca. 1½ år.

Byggetiden herefter kan formentlig påregnes at andrage ca. 3½ år: således at broen formentlig vil kunne tages i brug i 1968.

Med hensyn til beskæftigelsesforholdene i forbindelse med arbejdet kan jeg oplyse, at der påregnes beskæftiget ca. 400-600 helårsarbejdere under selve byggeperioden.

Regeringen foreslår, at udgifterne til bygning af den nye broforbindelse i deres helhed afholdes af vejfonden på samme måde, som man i sin tid fandt det naturligt, at hele udgiften ved etablering af vejbanen på den nuværende bro afholdtes af motorafgifterne.

Under hensyn til, at det drejer sig om et arbejde af en så betydelig størrelsesorden, hvis udformning i enkeltheder og nærmere gennemførelse vil kunne rejse en række forskellige spørgsmål, er det i øvrigt min tanke, at administrationen af arbejdet bør forestås af et særligt byggeudvalg, der på ministeriets vegne skal følge byggeriets gang og i det hele holde ministeriet løbende underrettet samt afgive indstillinger i vigtige sager, idet det er min opfattelse, at arbejdet vil glide lettere fra hånden, når problemerne kan drøftes i et sådant sagkyndigt udvalg.

Udgifterne til vedligeholdelse, belysning m. v. kan på basis af de øjeblikkelige priser anslås til 600 000-700 000 kr. pr. år, og disse udgifter forudsættes ligeledes afholdt af vejfonden i lighed med, hvad der nu er tilfældet, for så vidt angår den nuværende vejbro over Lille-Bælt.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale det til velvillig behandling i det høje ting.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om visse forhold vedrørende gas-, vand- og afløbsinstallationer og dertil hørende kloakledninger.*

De gældende bestemmelser om gas-, vand- og afløbsinstallationer og dertil hørende kloakledninger findes i lov nr. 151 af 7. maj 1937 om tekniske installationer. Denne lov omhandlede tidligere tillige elektroinstallatører, men bestemmelserne herom er nu afløst af lov nr. 196 af 7. juni 1958 om autorisation af elektroinstallatører m. v. Efter denne ændring omfatter installationsloven af 1937 arbejder vedrørende gas-,

[Ministeren for offentlige arbejder.]

vand- og sanitetsinstallationer og kloak-anlæg, og det er også for alle disse områder, der søges lovgivet ved det nu fremsatte lovforslag.

Lovforslaget er resultatet af arbejdet i et udvalg, som har været nedsat under ministeriet for offentlige arbejder med den opgave at undersøge spørgsmålet om gennemførelse af ny lovgivning vedrørende de pågældende tekniske installationer.

I udvalgsarbejdet har deltaget repræsentanter for de interesserede kommuner, faglige sammenslutninger og brancheforeninger, og bortset fra to mindretalsindstillinger om detailspørgsmål, som jeg nærmere skal omtale senere, har der været fuld enighed om de af udvalget fremsatte forslag, der er nedfældet i et lovudkast, som udgør bilag til den af udvalget afgivne betænkning. Efter afgivelsen af betænkningen har denne bl. a. været forelagt samtlige kommunale organisationer og Københavns kommune, der alle i alt væsentligt har givet tilslutning til lovudkastet.

Det foreliggende lovforslag er — bortset fra en række mindre væsentlige ændringer, hovedsagelig af redaktionel art — identisk med det af udvalgets flertal indstillede forslag. Dette forslag tilsigter dels at skabe hjemmel for gennemførelse af en ensartet, hele landet omfattende eksamens- og autorisationsordning for gas-, vand- og sanitetsmestre og kloakmestre, dels at skabe hjemmel for, at der på gasområdet kan fastsættes forskrifter om udførelsen af installationerne og om prøvning af det herved benyttede materiel. Forslaget betegner efter min opfattelse en meget væsentlig forbedring i forhold til den gældende retstilstand på området, både for befolkningen i almindelighed og for gas-, vand- og sanitetsmestrene og kloakmestrene.

Jeg skal i det følgende gøre nærmere rede for hovedpunkterne i lovforslaget, medens jeg med hensyn til enkeltheder tillader mig at henvise til lovforslaget med bemærkninger.

Lovforslaget omfatter stort set de samme tekniske installationer som installationsloven af 1937 med det område, denne lov har i dag, men medtager herudover bl. a. installationer for flaskegas, hvilket er klart begrundet i den store udbredelse og betyde-

ning, flaskegassen efterhånden har fået, og i øvrigt er ønsket af flaskegas erhvervet, der har været repræsenteret i det nedsatte udvalg.

Lovforslaget falder i to hovedafsnit.

Det første hovedafsnit, kapitel 2, omhandler autorisationer og mesterprøver.

Efter installationsloven af 1937 er det overladt til ledelsen af det enkelte gasværk, vandværk eller kloakanlæg selv at afgøre, hvorvidt man vil indføre en ordning, hvorefter installationer inden for vedkommende forsynings respektive kloakområde kun må udføres af dertil af ledelsen autoriserede personer, henholdsvis gas-, vand- og sanitetsmestre og kloakmestre. Er en sådan ordning gennemført — hvilket naturligvis i vidt omfang er sket — er det imidlertid ligeledes ganske overladt til ledelsen af de enkelte værker m. v. at bestemme, hvilke krav i uddannelsesmæssig og anden henseende en person skal opfylde for at opnå autorisation som gas-, vand- og sanitetsmester, henholdsvis kloakmester, og om sådanne krav overhovedet skal stilles. Endelig er det efter loven overladt til ledelsen efter et skøn at afgøre, om en ansøger, som opfylder de eventuelt fastsatte krav for opnåelse af autorisation, bør have autorisation eller ej, og under hensyn til den ledelserne således indrømmede ret vidtgående selvbestemmelsesret har det nærmest været undtagelsen, at ministeriet for offentlige arbejder, hvortil afslag på autorisationsansøgninger kan påklages i medfør af § 6 i 1937-loven, har omgjort en ledelses afslag.

Denne således gældende ordning har længe været genstand for kritik og foreslås nu ændret, således at der indføres en for hele landet gældende eksamensordning for gas-, vand- og sanitetsmestre og kloakmestre, et generelt krav om autorisation til udførelse af de af loven omfattede arbejder samt ensartede regler for opnåelse af autorisation som gas-, vand- og sanitetsmester og kloakmester. Endvidere indføres den ordning, at en mester, der har bestået sin eksamen og opfylder de øvrige generelle krav for opnåelse af autorisation, i almindelighed også skal have et retskrav på autorisation inden for sit hjemsteds forsynings-, henholdsvis kloakområde og i almindelighed også et retskrav på tillige at

[Ministeren for offentlige arbejder.]

erholde tilsvarende autorisation inden for andre forsynings-, henholdsvis kloakområder, hvoraf følger, at enhver autoriseret mester normalt vil kunne skaffe sig ret til at udføre arbejder over hele landet.

Den eksamens- og autorisationsordning, forslaget indfører, er i øvrigt i sine enkeltheder udformet i nøje overensstemmelse med den ordning, der ved lov nr. 196 af 7. juni 1958 er indført for elektroinstallatørerne. Det må dog bemærkes, at medens autoriseringen af elektroinstallatører fremdeles er henlagt til elektricitetsværkerne, så har man i nærværende lovforslag henlagt autoriseringsbeføjelsen til kommunalbestyrelserne. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at udvalget på et vist tidspunkt var inde på at overveje, om ikke hele autorisationsgivningen mere hensigtsmæssigt kunne henlægges til et centralt organ, f. eks. til det organ, som alligevel skal oprettes til at forestå eksamensordningen, idet man fandt, at en sådan centralisering af autoriseringen ville frembyde en række praktiske fordele. Fra kommunal side blev det imidlertid gjort gældende, at man lagde megen vægt på, at autorisationsgivningen forbliver decentraliseret, således at beføjelsen til at give autorisationer tilkommer de enkelte kommunalbestyrelser, idet man på denne måde bedst ville kunne sikre kommunernes interesse i til stadighed at have nøje føling med de i de enkelte kommuner virkende mestre. Fra kommunal side gav man i øvrigt fuld tilslutning til en eksamens- og autorisationsordning efter de omhandlede retningslinjer.

Uanset at også jeg indser det praktiske og følgerigtige i udvalgets oprindelige tanke, må jeg på den anden side også erkende, at der består en reel interesse hos de enkelte kommuner i at bevare følingen med de mestre, der arbejder i kommunerne. Jeg har derfor, som det fremgår af lovforslaget, fulgt udvalgets endelige indstilling om en decentraliseret autorisationsordning.

Inden jeg forlader omtalen af lovforslagets kapitel 2, er der endnu et spørgsmål, jeg må berøre. Jeg nævnte før, at der i udvalgets betænkning på et enkelt punkt var afgivet en afvigende indstilling fra et mindretal. Denne indstilling vedrører bestemmelsen i § 2, stk. 3, hvorefter der er

hjemmel til helt eller delvis at undtage visse mindre flaskegasanlæg fra den almindelige autorisationsordning.

Et mindretal i udvalget har her stillet forslag, hvorefter dette, at visse mindre flaskegasanlæg skal være undtaget fra bestemmelserne i lovforslagets kapitel 2 — noget, som der i øvrigt i udvalget har været fuld enighed om — ikke skal bero på en dispensation, men fremgå direkte af lovens tekst.

Som det fremgår af bemærkningerne til § 2, stk. 3, har det — og dette er altså udvalgsflertallets opfattelse — ikke været anset for muligt i loven udtømmende at fastslå, hvilke flaskegasanlæg, undtagelsestillingen skal gælde. Dette må nemlig bl. a. bero på, hvad der tilsiges af de brandpoliti-mæssige hensyn. Jeg har måttet være ganske enig med udvalgsflertallet i denne opfattelse, men jeg vil gerne benytte lejligheden til særligt at fremhæve, at udvalgsflertallet på den anden side klart har tilkendegivet, at det forudsætter, at der gøres praktisk brug af dispensationsbestemmelsen. Heri er jeg også enig, og jeg tror derfor, at divergensen mellem udvalgets flertal og mindretallet i virkeligheden er mere af formel end af reel karakter.

Jeg vender mig herefter til lovforslagets andet hovedafsnit, kapitel 3.

Det foreslås her, at der tilvejebringes hjemmel for i et reglement — gasreglementet — at fastsætte forskrifter for udførelse af gasinstallationer og prøvning af gasmateriel, og at der nedsættes et særligt sagkyndigt udvalg til at bistå ved udarbejdelsen og administrationen af et sådant reglement.

Den ordning, man her sigter på at gennemføre, svarer til, hvad der allerede længe har været gældende inden for elektricitetsområdet i kraft af bestemmelserne i stærkstrømsloven. I øvrigt har der gennem lang tid af faglige sammenslutninger på gasområdet været arbejdet med disse spørgsmål. Der foreligger således et af Dansk gasteknisk Forening udarbejdet installationsregulativ, der i praksis anvendes ved mange gasværker, ligesom der består en prøvningsordning for gasforbrugende materiel, som administreres af Danske Gasværkers Prøvningsudvalg, og som bygger på frivillig tilslutning fra forbrugere og for-

[Ministeren for offentlige arbejder.]

handlere af gasmateriel, fra gasværkerne og flaskegasleverandørerne. Det betydelige arbejde, der her har været udført, vil ved gennemførelsen af forslaget kunne videreføres og udbygges til yderligere betryggelse for det gasforbrugende publikum.

For så vidt angår de øvrige af lovforslaget omfattede tekniske installationer — vand- og afløbsinstallationer m. v. — har det af udvalget været overvejet, om der burde foreslås gennemført lignende ordninger, og et mindretal inden for udvalget har udtalt sig til fordel for, at loven udvides til at omfatte vand- og sanitetsinstallationer og kloakering på linje med gasinstallationer. Udvalgets flertal har i princippet været enig med mindretallet i at finde det meget ønskeligt, om der med hensyn til vand- og spildevandsinstallationer m. v. kunne blive gennemført ordninger svarende til den på gasområdet foreslåede, men flertallet har ment, at spørgsmålet herom rettest bør løses gennem bygningslovgivningen. Jeg har kunnet være enig med udvalgsflertallet i denne betragtning og har derfor henholdt mig til det af dette flertal stillede forslag. Jeg kan i øvrigt oplyse, at det er mig bekendt, at der i boligministeriet arbejdes med disse spørgsmål, således at der i hvert fald for tiden ikke er anledning til at tage spørgsmålet op i forbindelse med installationslovgivningen.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Socialministeren (Bundvad). Jeg skal her ved tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om den offentlige sygeforsikring. (Begravelseshjælp på Færøerne).

Baggrunden for lovforslaget er et færøsk ønske om, at den hidtidige sygekasseordning nu må blive suppleret med begravelseshjælp efter tilsvarende regler som dem, der siden 1954 har været gældende i det øvrige land.

Det færøske lagting har derfor vedtaget sådanne nye regler.

Rent lovteknisk findes de gældende regler om de færøske sygekasser i en kgl. anordning af 21. februar 1930. Da der alene er tale om en tilføjelse til disse regler og ikke

om at gennemføre en helt ny sygekasseordning, går det nu fremsatte lovforslag ud på, at sygeforsikringslovens regler om begravelseshjælp skal kunne sættes i kraft på Færøerne ved en kgl. anordning med de afvigelser, som øernes særlige forhold tilsiger. En sådan afvigelse vil forekomme med hensyn til hjælpens størrelse, idet denne skal reguleres efter omkostningsniveauet på Færøerne; for tiden vil hjælpen derfor udgøre 400 kr. årlig, medens sygeforsikringslovens hjælp udgør 550 kr. årlig.

Ligesom i den øvrige del af landet skal udgifterne udlignes mellem de enkelte kasser, og der skal ikke ydes noget statstilskud til denne hjælp.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til den ærede ordfører for udvalget til valgs prøvelse, for at hun kan gøre indstilling til tinget om godkendelse af et valg.

Ordføreren for udvalget til valgs prøvelse (Edel Sawnte): Efter at det høje ting har meddelt det ærede medlem hr. Kai Moltke orlov på grund af sygdom, og efter at stedfortræderen, støberiarbejder Christian Emanuel Zastrau, har erklæret, at han er villig til at indtræde som midlertidigt medlem af folketinget, har udvalget til valgs prøvelse gennemset dokumenterne og gennemgået stedfortræderlisten og skal herefter enstemmigt indstille til det høje ting, at hr. Zastrau godkendes som midlertidigt medlem af det høje ting.

Hermed sluttede forhandlingen.

Udvalgets indstilling om godkendelse af støberiarbejder Christian Emanuel Zastrau som midlertidigt medlem af folketinget vedtoges enstemmigt med 106 stemmer.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Albertsen* til justitsministeren:

„Hvorledes føres der kontrol med våbenleverancer her fra landet til andre lande?“